

28.05.2020

Notat

Sak nr.

2020/501-11

Til: Utvalg for oppvekst og levekår

Fra: Rådmannen

Notat - svar på spørsmål til skolebruksplan

Notat - svar på spørsmål til Skolebruksplanen 2020

Formannskapet vedtok i møte 16.april 2020 følgende:

Saken utsettes og sendes tilbake til rådmann hvor FrP sine spørsmål som ble fremmet som forslag i UOL 05.03 svares ut. Saken legges på nytt frem til UOL 22.04.2020 og UTM 23.04.2020.

1. Utvalget har merket seg at det ikke har vært tilslutning fra opposisjon eller KFU for å sette sammen en gruppe for å finne en felles forståelse for ny struktur. Det velges ut fra dette faktum en saksordfører for saken som skal være et bindeledd og følge saken videre. Saksordfører skal komme fra UOL. Det er viktig at det blir en struktur med bred tilslutning slik at det slippes nye endringer, slik de 2 siste planene fra 2013 og 2016.

Svar:
Politisk avklaring

2. For å få en helhetlig plan må det utarbeides en oversikt over hvilke reguleringsplaner som er innarbeidet / ikke tatt med i prognosene som er godkjente reguleringsplaner og hvordan disse vil innvirke på elevprognosene når utbygging er fullført. Det legges også ved en oversikt over reguleringsplaner som er under utarbeidelse. Hvor har utbyggerne ønske/ klare til å starte bygging.

Postadresse:
Klampavikvegen 1, 5300 Kleppestø

E-post:
postmottak@askoy.kommune.no

Besøksadresse:
Energigården,
Florvågvegen 6

www.askoy.kommune.no

Telefon:
56 15 80 00

Telefaks:

Bank:
6515.06.05509

Org.nr:
964 338 442

Svar:

[Rapport Boligbyggeprognose 2020-2032](#), utarbeidet av Plan og bygg, gir en oversikt over hvilke reguleringsplaner som er lagt til grunn for boligbyggeprognosene og dermed de alternative befolkningsprognosene. Vedlagt finnes også omtale av [befolkningsprognosene](#) og [planforutsetningene](#) som er lagt til grunn.

3. Det må legges frem et helseperspektiv ved at det fravikes at elever bør kunne gå eller sykle til skolene.

Svar:

Flere kommunale planer understreker viktigheten av å legge til rette for skoleveier der barn og unge kan ferdes på en trygg måte. "Handlingsplan for trafiksikkerhet 2019-2022" inneholder kommunens hovedstrategi og prioriterte tiltak. Planen begrunnes m.a. i Kommuneplanens samfunnsdel som på ulike måter vektlegger verdien av trygge og gode skoleveier. I Kommuneplanens arealdel står det: *Det er et mål for kommunen å etablere et sammenhengende gang- og sykkelvegnett. Det er en særlig viktig oppgave å sikre trafikkforholdene for barn- og unge som sykler til og fra skolene på Askøy.* (pkt.3.5.2.). Kommunens planer inneholder også ulike tiltak som vil bidra til å sikre barn og unge som ferdes i trafikken. Flere av disse er også gjennomført de siste årene. For tiltak på fylkesveiene på øyen kreves et god samarbeid med Vestland fylke og Statens vegvesen. Askøypakken inneholder flere tiltak for myke trafikanter, og Byvekstavtalen kan utløse nye tiltak.

Det er utvilsomt verdifullt at barn og unge kan gå og sykle til skolen. Dette er både helsefremmende, og det trener elevene i å ferdes i trafikken. [Trygg trafikk](#) anbefaler imidlertid at Barn bør være 10-12 år gamle før de sykler alene i blandet trafikk. En strukturendring vil frata flere elever denne muligheten. Det forutsetter imidlertid at skoleveien er tilrettelagt for trygg ferdsel for myke trafikanter. Erfaringen viser også en økende grad av skyss i privatbil selv om skoleveien er tilrettelagt. Dette skyldes m.a. bringing og henting i SFO for de yngste elevene. Det er grunn til å anta at dette vil øke når avstanden blir lengre.

Avstanden mellom skoler i Askøy kommune er relativt kort. Fra Strusshamn skole i sør til Fauskanger barne- og ungdomsskule i nord er det 20 km. De fleste elevene har derfor kort vei til skolen, men farlig skolevei gjør at det likevel er nødvendig med skoleskyss hele eller deler av året. I lovverket er det er ikke satt maksimale reisetider for skuleskyss. Vestland fylke sitt [skyssreglement \(pkt.5.3\)](#) vurderer 45 minutt (1-4) og 60 min. (5-7) som veiledende akseptabel reisetid hver vei.

4. Det må fremkomme hvordan man tenker seg barneskoleelever skal fraktes trygt over så store avstander m/eller uten bussbytte at det skapes mer privat trafikk, Jmf. ønske i klimamål, nye gang og sykkelveier og målsetning i byvekst avtale.

Svar:

Fylkeskommunen har ansvar for tilrettelegging av skyss når avstanden er over 2/4 km ([se skysshåndbok](#)). I kapittel 5 omtales skyssstandard og reisetid. *Skyss/Kringom skal organisere eit skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarleg. All skuleskyss er i utgangspunktet samordna. Dette gjeld og den tilrettelagte skyssen.*

Om reisetid sier Fylkeskommunen: *Skyss/Kringom skal etterstreve å organisere ei samla reisetid (gangtid, ventetid og tid med transportmiddel) ein veg innanfor følgjande rettleiande rammer:*

- Omlag 45 min for 1.-4. årstrinn
- Omlag 60 min for 5.-7. årstrinn
- Omlag 75 min for 8.-10. årstrinn.

Skoleåret 2019/20 får 1200 elever (27 %) i Askøy kommune skoleskyss hele eller deler av skoleåret. Erfaringene er at tilrettelegging av skyss fra Fylkeskommunen sin side er god. I de

aller fleste tilfeller løses dette ved at ekstra skolebusser settes inn, eller ved at ordinære bussruter tilpasses skolens start og sluttid. I noen tilfeller vil enkeltelever eller mindre grupper måtte vente noe lenger på skyss jf standard.

I skolebruksplan 2020 er det foreslått tiltak som vil få konsekvenser for skoleskyss:

Flytting av elever fra Davanger skole til Tveit skole vil medføre at alle elevene vil ha rett til skoleskyss på grunn av avstand (7,7 km fra Breivik til Tveit skole). Skoleåret 2019/20 har 68 av 76 elever ved davanger skole skoleskyss p.g.a. farlig skolevei (43 har vinterskyss). Etter dialog med Skyss er det grunn til å forvente direkte skyss uten bussbytte slik praksis er i andre kretser. Skyss vil kunne utdype dette i høringen. I "Handlingsplan for trafikksikkerhet 2019-22" er gang og sykkelvei langs FV 220 ett av tiltakene. Dette betinger imidlertid fylkeskommunale prioriteringer.

Flytting av elever fra Træet skule til Fauskanger barne- og ungdomsskule vil medføre at alle elevene vil ha rett til skoleskyss på grunn av avstand (8,8 km fra Berland til Fauskanger). Skoleåret 2019/20 har 42 av 143 elever skoleskyss p.g.a. farlig skolevei (6 har vinterskyss). Utbedring av FV 562 fra Kjerrgarden til Fromreide er ett av tiltakene i Askøypakkene. Når dette blir realisert vil flere elever fra dette området få trygg skolevei til Træet skule. Etter dialog med Skyss er det grunn til å forvente direkte skyss til Fauskanger barne- og ungdomsskole slik praksis er for elevene på ungdomstrinnet.

Flytting av ungdomsskoleelever fra Fauskanger barne- og ungdomsskule til Ravnanger ungdomsskole vil medføre at alle elevene vil ha rett til skoleskyss på grunn av avstand (19 km fra Herdla til Ravnanger). Skoleåret 2019/20 har 70 av 106 elever på ungdomstrinnet skoleskyss. Elever fra Træet skolekrets vil få 2 km lengre reisevei til Ravnanger ungdomsskole. Utbedring av FV 562, Fauskanger sør, er ett av tiltakene i Askøypakkene. Når dette blir realisert vil noen flere elever fra dette området få trygg skolevei til Fauskanger barne- og ungdomsskole.

En strukturendring vil trolig medføre noe økning i privat transport til og fra skolene. Erfaringer viser også en økende grad av skyss i privatbil selv om skoleveien er tilrettelagt. Dette skyldes m.a. bringing og henting i SFO for de yngste elevene.

5. Ny skolebruksplan må også ses opp mot ny arealplan som Askøy kommune har forpliktet seg til å iverksette.

Forslag til ny arealdel til kommuneplanen ble fremmet for politisk behandling i januar 2019. Planforslaget er basert på arealstrategiene vedtatt i Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030 og politisk vedtak i prinsipp sak om senterstruktur og utbyggingsmønster, F-sak 102/18. Planforslaget legger til grunn et mer konsentrert utbyggingsmønster der hovedtyngden av fremtidig utbygging skal komme i tilknytning til definerte senterområder. Dette er i tråd med føringer i regional areal- og transportplan for bergensområdet og intensjonen i byvekstavtalen.

I sak 81/19, 11.04.2019 gjorde UTM følgende vedtak:

UTM ber om at det må foreligge en konklusjon på byvekstforhandlingene før planen fremmes opp igjen til utvalget i og med at en eventuell avtale vil få konsekvenser for håndtering av innkomne innspill.

Utvalgsleder har bedt om at saken fremmes opp igjen til utvalget i løpet av høsten 2020.

På grunn av den uavklarte statusen til rullering av kommuneplanens arealdel er boligbyggeprognosen for 2020-2032 og vurderinger gjort i skolebruksplanen basert på gjeldende kommuneplan, og tar ikke hensyn til nye arealstrategier og forslag til ny arealdel.

6. Det vises til K – Sak 90/19 (18.06.19), vedr. metodikk for elevtallberegning for leilighetsbygg kontra eneboliger etc. Rådmannen utreder bestillingen som er vedtatt av kommunestyret. En bør drøfte i saken om dagens beregning ved 35 barn pr 100 boenhet fortsatt er hensiktsmessig når en ser på endringer for antall barn pr familie og fødselstallene er nedadgående generelt i Norge. Saken kan legge føringer for beregning av elevtallsutviklingen, særskilt ved utbygningen i sør som i stor grad kan få høy fortetning og flest leilighetsbygg som er i samsvar med vedtatt byvekstavtale.

Faktoren på 35 barn per 100 boenheter er erfaringstall fra skolesektoren som har vært benyttet for å anslå sammenhengen mellom ny boligbygging og elevtallsvekst. Denne faktoren benyttes nå av kommunen for å avklare om rekkefølgekravet om skolekapasitet er oppfylt ved behandling av byggesøknader.

Faktoren på 35 barn per 100 boenheter brukes ikke direkte i befolkningsframskrivingene. Elevtallsprognosene og befolkningsframskrivingen som er benyttet i skolebruksplanen er utarbeidet i prognoseverktøyet Kompas som benytter en modell der produksjonen av boliger i de ulike skolekretsene påvirker folketallet. Det er boligbyggeprognosen utarbeidet av kommunen som legges til grunn for befolkningsprognosene. Indirekte vil denne faktoren likevel ha en betydning for det prognosealternativet (normal prognose) som viderefører dagens utbyggingsmønster og der krav om skolekapasitet begrenser boligbyggingen. Dette gjelder kun skolekretsene Kleppestø og Davanger som i dag har ledig skolekapasitet, men der kapasiteten vil bli fylt opp i løpet av perioden dersom en benytter dagens metodikk for å beregne skolekapasitet.

Rådmannen har startet arbeidet med å evaluere dagens metodikk for å beregne skolekapasitet, og vil svare ut bestillingen i K-sak 120/19. I utredningen vil Rådmannen belyse ulike utfordringer med dagens bruk av rekkefølgekrav, metodikk for å beregne om krav om skolekapasitet er oppfylt og andre metoder for å håndtere kommunens utfordringer med manglende skolekapasitet.

7. Det må utredes hvordan skolekretsgrensene og elevtallsutviklingen vil påvirkes ved flytting av Erdal barneskole for Florvåg og Haugland skolekrets.

Opplæringslova slår fast at *“Grunnskoleelevane har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til”*. Kretsgrensen mellom Erdal barneskole og Florvåg skole går ved Erdal kirke. Erdal kirke ligger 500m fra Erdal barneskole, og 2,5 km fra Florvåg skole. Bakarvågen barnehage ligger midt mellom de to skolene. Målt i avstand kunne kretsgrensen derfor vært nærmere Florvåg, men Askøy kommune har trolig vektlagt lovens formulering om “soknar til” når grensene i sin tid ble bestemt.

Avstanden mellom Florvåg skole og Erdal ungdomsskole (som mulig ny tomt for Erdal barneskole) er 4,4 km. Til Hopastykket som alternativ tomt er det noe lenger. Gjeldende kretsgrense vil derfor målt i avstand ligge omtrent midt mellom Florvåg skole og ny Erdal barneskole. Rådmannen vurderer derfor at gjeldende kretsgrense kan videreføres både av hensyn til avstand og tilhørighet.

I prognosene som er utarbeidet til Skolebruksplan 2020 er gjeldende kretsgrenser lagt til grunn. Flytting av skolekretsgrense mellom Erdal og Florvåg vil trolig ikke ha noe å si for samlet prognose siden begge skolene har liten eller ingen kapasitet. Florvåg skole har best kapasitet, men om denne skulle utnyttes bedre i prognosen måtte grensen settes enda nærmere Erdal barneskole.

Flytting av Erdal barneskole i retning Haugland skole vil ha liten betydning for skolekretsgrense og skoletilhørighet siden Haugland skole uansett vil være nærmeste skole for de fleste elever i

skolekretsen. Det er heller ikke planlagt ny bebyggelse på strekningen Storebotn til nye Erdal barneskole. Plan 145 Søre Haugland med 139 boenheter ligger like nord for krysset i Storebotn. Ved å legge dette feltet til Erdal skolekrets vil kravet om skolekapasitet være innfridd når nye Erdal barneskole bygges. Dette betinger imidlertid at det bygges gang- og sykkelvei, og prognoser og skolestørrelse må i såfall justeres.

8. Den totale ungdomsskolekapasiteten vurderes i sin helhet.

Gj.snitt av lav og høy prognose	Kapasitet	2025	2030	2035
Fauskanger ungdomsskule	180	123	125	138
Ravnanger ungdomsskole	360	346	347	356
FABUS + RAUS	540	469	472	494
Erdal ungdomsskole	270*	360	378	401
Kleppestø ungdomsskole	630	629	639	669
Totalt prognose 2020	1440	1458	1486	1564
Totalt prognose 2016	1440	1473	1472	1574

* Ikke medregnet midlertidig modulbygg.

Elevtallsprognosen for ungdomstrinnet viser små endringer fra 2016 til 2020. Til skolestart høsten 2020 er det registrert 1270 elever på ungdomstrinnet i Askøy. Skoleåret 2019/20 gikk 50 ungdomsskoleelever i private skoler.

Opplæringslova gir også elever på ungdomstrinnet rett til å gå ved "nærskolen". Det betyr at det er lite rom for å flytte elever mellom skoler for å fylle opp ledig kapasitet. I Askøy kommune er det særlig Erdal ungdomsskole som har kapasitetsutfordringer. Kleppestø ungdomsskole får også elevtall de nærmeste årene som gir utfordringer. Ravnanger ungdomsskole og Fauskanger ungdomsskole har bedre kapasitet.

I Skolebruksplan 2016 tilrådte rådmannen en større utbygging av Erdal ungdomsskole til fordel for ungdomstrinn ved Skogstunet skole. Kommunestyret vedtok imidlertid bygging av Skogstunet med ungdomstrinn for 270 elever. Kleppestø ungdomsskole fikk med dette god kapasitet, og elever fra Florvåg krets skulle etter planen flyttes tilbake til Kleppestø ungdomsskole når den nye skolen var ferdig. Dette gjorde også at behovet for utbygging av Erdal ungdomsskole ble mindre.

I Skolebruksplan 2020 legger rådmannen igjen frem forslag om utbygging av Erdal ungdomsskole til U450 til fordel for Skogstunet skole. Rådmannen vurderer at det ikke er økonomisk grunnlag for å bygge Skogstunet skole, og det vil gi overkapasitet på ungdomstrinnet. I saken skriver rådmannen også: *Ferdigstilling av nye Erdal ungdomsskole er utsatt til 2025. Elevtallet ved skolen er nå betydelig over det den er beregnet for siden elever fra Florvåg ble flyttet fra Kleppestø ungdomsskole under forutsetning om utbygging. Skolen har derfor behov for strakstiltak for å bedre legge til rette for det fysiske og psykososial miljøet. Dette kan gjøres ved omdisponering av investeringsmidler, og rådmannen vil legge frem egen sak om dette.*

Kleppestø ungdomsskole vil i forhold til prognosen få kapasitetsutfordringer i perioden. Dette vurderes å være håndterbart tatt i betraktning at en vesentlig del av elevene som velger private skoler kommer fra skolekretsene sør på øyen.

Rådmannen har i Skolebruksplan 2020 også fremmet forslag om å flytte ungdomstrinnet fra Fauskanger barne- og ungdomsskule til Ravnanger ungdomsskole for å frigjøre kapasitet til flytte elever fra Træet krets til Fauskanger barne- og ungdomsskule. Det vil medføre merkostnader å utvide kapasiteten ved Ravnanger ungdomsskole, men samlet sett gir dette innsparinger.

9. Det må utredes mulighet for å flytte dagens kontorplasser fra Energigården til Tveit skole for å utnytte arealkapasiteten. Viser til notat i forbindelse med budsjettbehandlingen 2020 som viser til at leiekontraktene med Energigården som går ut i økonomiperioden 2020 – 2023.

Kommunens eiendomsavdeling har vurdert forslag om å disponere 4. etasje ved Tveit skole til kontorer som i dag holder til i Energigården. Dette under forutsetning av at det sees bort fra at skolen har behov for arealet til skoleformål.

Arealet består av 6 klasserom, diverse grupperom, toaletter med mer. Hvert klasserom kan omgjøres til ca. 10 arbeidsplasser (kontorlandskap). Det vil være behov for at minst ett av klasserommene settes av til møterom, kanskje også ett til spiserom. Mer detaljerte beregninger må utføres før det kan gis endelig svar. I denne sammenhengen legges det til grunn at man kan benytte 5 klasserom og få 50 arbeidsplasser. Grupperommene vil fungere som små møterom/samtalerom.

Skolen er godkjent for elever og de ansatte som er nødvendig for å drifte skolen. Dersom skolen også skal romme funksjoner utover det som er nødvendig for å drifte skolen vil dette være en endret bruk som bl.a. har betydning for krav til parkering og som vil kunne kreve ny behandling hos Arbeidstilsynet og Miljørettet helsevern. Dersom det legges opp til omdisponering av klasserom/undervisningslokaler til kontorarbeidsplasser, vil endringen kreve bruksendring.

Antall arbeidsplasser i Energigården	Antall ansatte i 2020
Skole inkl. logopeder	10
Barnehage inkl. spesialpedagoger og logopeder	27
PPT	15
Fagforbundet	3
Ungdomshelsetjenesten	6
HTV, HVO	3
Totalt	64

Leiekontrakt for Energigården

(Informasjon om leiekontrakt er unntatt offentlighet)

Under er det knyttet noen kommentarer til de funksjonene i Energigården som ikke er vanlige tjenester/administrasjon:

Helsestasjon for ungdom ble etablert i underetasjen i Energigården i 2018. Her er det 6 kontorplasser, samt behandlingsrom, samtalerom og møterom/undervisningsrom. Plasseringen ble valgt på bakgrunn av flere faktorer: sentralt i forhold til kollektivtrafikk fra hele øyen, egen inngang, plassert vekk fra andre helsetjenester (Helsetunet) for å skjerme ungdommenes privatliv. Lokalene oppleves som er veldig funksjonelle, og det kan være utfordrende å finne lokaler med tilsvarende kvaliteter.

Hovedtillitsvalgte for Utdanningsforbundet og Fagforbundet (HTV) samt hovedverneombudet (HVO) har kontorer i 3. etg. Det samme har Fagforbundet, som leier lokaler av kommunen. Lokalene rommer både kontorer og møterom. De er tilfredse med kontorsituasjonen slik den er i dag. De har behov for at hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet sitter samlet. Det påpekes at det for disse er viktig å ha kontorer og møterom på «nøytral grunn» av hensyn til medlemmene. Det må være muligheter for fortrolige samtaler. Ved eventuell flytting vil det være viktig å ta hensyn til dette. Det vil være en stor fordel med kort avstand til arbeidsgiver/Rådhuset, men selve Rådhuset vurderes ikke som et godt alternativ. (Fagforbundet er ikke mva-pliktig, og dette medfører at det ikke er kompensasjonsrett/ fradragsrett for den andelen av bygget som blir benyttet av Fagforbundet. Dette blir håndtert i leieforholdet og opp mot huseier, men er en faktor som må tas i betraktning dersom man skal flytte disse til andre lokaler. Skulle man flytte Fagforbundet til for eksempel Tveit skole, vil man måtte tilbakeføre en prosentvis andel av allerede utbetalt mva-kompensasjon for nybygget. Alle fremtidige kostnader, som for eksempel kommunale avgifter, strøm, vedlikehold, vil måtte føres på tilsvarende måte slik at man ikke får full mva-kompensasjon. For byggekostnader går regelen ti år tilbake i tid, så for bygg som er eldre enn ti år, vil det kun få innvirkning på fremtidige kostnader.)

Vurderinger

Prognosene for Tveit skole viser at elevtallet vil passere 400 elever i 2024. Når elevtallet øker, vil skolen ha behov for å benytte 4. etasje til skoleformål om det legges til grunn at klasser på barnetrinnet normalt ikke skal overstige 28 (gammelt klassedelingstall). Oversikten under viser at det flere av årene fremover vil starte mer enn 56 elever (2 x 28) ved skolen.

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
58	53	54	58	53	58	59	61	61	62
2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
62	62	61	61	60	59	59	58	58	57

Om det sees bort fra skolekapasiteten vurderes arealet som tjenlig til kontorformål under disse forutsetningene:

- Bruksendring tillates.

- Konsekvenser ved å blande skole drift med kontorer må vurderes.
- Endringer for ansatte må drøftes i samsvar med hovedavtalen.
- Leieavtalen kan avsluttes i henholdsvis 2021 og 2023, med utkjøp. (Se over). Summene er til sammen 5 mill om kommunen sier opp avtalen for hele bygget. Det er mulig å gå i dialog med huseier om avslutning av noen av etasjene utenfor rammene av leieavtalen. Men kommunen er bundet av kontrakten, og vil være avhengig av huseiers velvilje. Hvis kommunen skal kjøpe seg ut ved de milepælene som er nevnt over, må det gjøres en økonomisk beregning av gevinst ved å gå ut av avtalen.
- Noen av funksjonene/tjenestene vil det være lite hensiktsmessig å flytte til Tveit skole. Dette gjelder spesielt ungdomshelsetjenesten, hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og Fagforbundet. (Se over).
- Det bør opprettes dialog med huseier, og vurderes alternativer for de tjenestene som ikke det eventuelt ikke er plass til på Tveit skole.

10. Planen sendes tilbake til Rådmannen hvor overnevnte må belyses og legges inn i plan dokumentet før videre saksbehandling.

Rådmannen har vurdert det som ryddigst å svare på spørsmålene i eget notat, istedenfor å skrive de inn i selve planen. Spørsmålene og problemstillingene vil bli innlemmet i planen etter høring.